

Аас мергежилгелери дээрге аас кезээнде турар кезектерни сайзырадырынга мергежилгелер болур. Мергежилгелерни үргүлчү катаптап кылдырарга уругнуң чугаа кезээ дораан сайзыраар.

Р-деп үннүң адалгазынга дузалаар мергежилгелер

1. Дылга мергежилге: «дишти аштаар»

Сорулгазы: Дылды өөрү көдүрүп, ону башкарарынга өөредир.

Кылыр чуруму: Аасты бичии ажыткаш, адакы, үстүкү диштерни көргүспушаан, эриннерни хүлүмзүрөөн байдалга тудар. Дылдың бажы-биле үстүкү диштерни ишти талазындан он-солагай талаларынче шимчедип, дишти «аштаар». Адакы чаак шимчeves, чүгле дыл ажилдаар.

2. Дылга мергежилге: «барабанчылар»

Сорулгазы: Дылды өөрү көдүрүп дыл бажының шынганнарын быжыктырар.

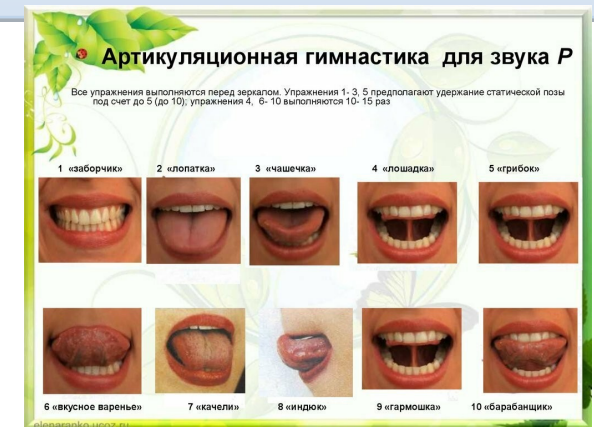
Кылыр чуруму: Хүлүмзүрүүр, аасты ажыдар болгаш дыл бажы-биле үстүкү диштерни иштики талазындан үстүрбүшаан, Д деп үннү катап-катап «д-д-д» кылдыр адаар. Шын кылдынып турарын хынаарда, аасче бичии саазынны чоокшулаткаш, Д деп үннү адаар. Саазын шимчеп, аткаарлап турар болза, шын кылдынып турары ол болур.

Тыва Республиканың Дзун-Хемчик кожууннун Чадана хоорайның школа назыны четпээн уругларның муниципалдыг автономнуг өөредилге албан чери «Хээлер» уруглар сады

АДА-ИЕНИҢ СҮМЕ АЛЫР ТӨВҮ

“Амыдыралдың чөлээжи”

Үндүрүлгө №17

Р-деп үннүң адалгазынга дузалаар мергежилгелер

Белеткел, улуг болгаш ортумак бөлүктөрнүн ада-иезинге сүмелер

Үндүрүлгениң тургузукчусу:

**дээди категориянын логопед башкызы
Ондар Саида Борисовна**

1. Дылга мергежилге: «Аътчыгаш».

Кылыр чурumu: Аас шала ажык дыл-дын бажын ору кодүргеш таалайже киир соргаш, таккылааш даашты тур-гузар.

2. Дылга мергежилге:

«Бажынчыгашты чугайлаар»

Кылыр чурumu: Аас шала ажык, дыл-дың бажы-биле таалайны арыглап аштап, аай-дедир шимчедиир.

3. Дылга мергежилге: «Амданныг ва-ренье»

Кылыр чурumu: Аас шала ажык, дыл-дың бажын аастан дашкаар үндүргеш, амданнып чылгаар.

4. Дылга мергежилге: «Индюк»

Кылыр чурumu: Аас шала ажык, дыл-дың бажын удургу диштерге дээскеш, бл-бл-бл-деп үннү үндүр адаар.

Р-деп үннү адаарыңга оюннар:

1. Оюн «Аътты доктаат»

Кылыр чурumu: Уругну « Аъттыг чоруп олар бис»- деп билиндирип ойнадыыр. Аът доктаар черде чедип келген Тр-Тр-Тр деп үннү үндүртүүр.

2. Оюн «Өтүнчекпей»

Кылыр чурumu: Уругга өтүндүүр ада-дыыр:

тр-др, тр-др, тр-др, тр-др, тр-др, тр-др.

Тра-дра, тра-дра, тра-дра, тра-дра.

Тро-дро, тро-дро, тро-дро, тро-дро.

Тру-дру-тру-дру, тру-дру, тру-дру, тру-дру.

Тры-дры, тры-дры, тры-дры, тры-дры.

3. Оюн «Ынак аялгам».

Кылыр чурumu: Уруг-биле «Челер-Ой» деп аялганың аайы-биле

Тра-ра-ра-ра-

Рааа-ра

Тра-ра-ра-ра-

Рааа-ра

4. Оюн «Слогтарны шын ада».

Ра-раа , ра-ры, раа-рыы , ра-ры-ра, раа-рыы-раа.

Ры-рыы, ры-ра, рыы-раа, ры-ра-ры, рыы-раа-рыы.

Ро- роо, ро-ру, роо-руу, ро-ру-ро роо-руу-роо.